

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Teze bakalářské práce

Financování podniku v kontextu fází životního cyklu

Vypracovala: Veronika Dvořáková

Vedoucí práce: doc. Ing. Martina Novotná, Ph.D.

České Budějovice

2023

Klíčová slova: společnost, vývoj, analýza

Anotace:

Fáze životního cyklu popisuje existenci firmy od počátku jejího založení až po její zánik. Podnik v průběhu fází porovnává náklady a výnosy a tím zjišťuje hospodářský výsledek. Závěrem hospodářského šetření je kladný výsledek v podobě zisku nebo záporný v podobě ztráty. Cílem bakalářské práce je názorné pochopení firmy jako celku. Nedílnou součástí je i zhodnocení zdrojů financování pomocí analýzy poměrových a absolutních ukazatelů. Hlavním smyslem práce je charakteristika vybraného podniku a jeho ekonomický vývoj, následná aplikace metod hodnocení na vybraný podnik, a zjištění ve které fázi životního cyklu se daný podnik nachází.

Úvod a přehled literatury

Podnik stejně jako lidský život prochází různými vývojovými fázemi. U podniku jsou tyto fáze, založení, růst, stabilizace, krize a zánik. Během životního cyklu může mít podnik spousty nemocí, které pokud nebudeme léčit, tak mohou způsobit, že podnik zanikne. Aby k této skutečnosti nedošlo, musí se včas analyzovat vznikající poruchy a urychleně na ně zareagovat.

Důležitým aspektem v podnikání je jeho financování. Hlavní financování podnikání zahajuje podnikatel vlastními zdroji. Tím dává podnikatel najevo, že věří v budoucnost svého nápadu a udržení na trhu. Pokud podnikatel nevloží vlastní zdroje, nemůže očekávat investice od jiných subjektů. Na počátku je důležité myslet na pomoc pouze subjektů, které podnikatele znají osobně, neboť subjekty cizí mají většinou požadavek na záruku vrácení a zhodnocení vloženého kapitálu. Jako záruka slouží výsledky z minulých let, perspektiva budoucího rozvoje nebo hodnota vlastněného kapitálu (Režňáková, 2012).

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit zdroje financování vybraného podniku s ohledem na fázi životního cyklu, v které se nachází, případně doporučit sledování vybraných ukazatelů, respektive možnosti analýzy.

Metodika

Teoretická část se zabývá vysvětlením pojmů podnik, podnikatel a podnikání. V následující části se zabývá charakteristikou jednotlivých fází životního cyklu podniku a zdrojem financování, kde jsou popsány zdroje cizí a vlastní. Poznatky z teoretické části budou aplikovány v praktické části na daný podnik.

Praktická část se zabývá financováním daného podniku a zhodnocením jeho finanční stability. Úvod praktické části je věnován charakteristice podniku. Data, využitá ke zpracování praktické části jsou čerpány z veřejně dostupných zdrojů jako je justice.cz a z webových stránek společnosti. Na posouzení finančního vývoje jsou použiti absolutní a poměrový ukazatele. Sledované období bude 2018 až 2021.

Výsledky a diskuse

Vybraným podnikem je Designex Food s.r.o., který se zabývá hostinskou činností a výrobou, obchodem a službami neuvedených v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Hlavním

produktem, na který se společnost zaměřuje je výroba toustů. V nynější době má více než 40 poboček po celé České republice. Jejich základní kapitál v nynější době činí 2 200 000 Kč. Společnost vznikla v roce 2017, kdy společnost založily 2 společníci a měly první pilotní pobočku. Společnost se každým rokem rozrůstá a otevírá stále nové a nové pobočky. V nynější době společnost eviduje 5 společníků. Kancelář a sklady společnosti nejsou v osobním vlastnictví společnosti, ale společnost využívá formu nájmu. Sledované období bylo 2018 až 2021.

Data byla čerpána z veřejně dostupných zdrojů, konkrétně z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty obsažené na internetových stránkách www.justice.cz.

Úspěšnost společnosti spočívala v dobře zpracovaném systému pamlskové vyhlášky, která nám udává seznam požadavků na potraviny, ve kterých se nesmí nacházet velké množství soli, tuků a cukrů v potravinách.

V další části byly využity absolutní ukazatele. Bylo zjištěno, že společnost využívá hlavně zásoby, které se nachází v oběžném majetku. Celková aktiva mají rostoucí tendenci, neboť se společnost rozrůstá. Na financování společnost využívá převážně půjčky od mateřské společnosti, půjčky od dodavatelů a vypůjčené finanční prostředky od společníků.

Další ukazatele použity v práci jsou poměrové ukazatele. Dle ukazatele rentability celkových aktiv, vlastního kapitálu, tržeb a celkového vloženého kapitálu bylo zjištěno, že v prvním letech fungování společnosti byly hodnoty záporné, což zapříčinila ztráta z minulých let. Společnost v tomto roce nevlastnila žádná stálá aktiva, ale pouze oběžný majetek, který financovala z cizích zdrojů, jak vyplývá z ukazatele míry samofinancování, kdy hodnota vyšla -307,37 %. Společnost využila převážně úvěr od dodavatelů, na veškeré ostatní náklady využila úvěr od mateřské společnosti. Ta byla nucena poskytnout společnosti úvěr ve výši 174 tis. Kč. V tomto roce dosahoval ukazatel zadluženosti nejvyšší hodnoty téměř 410 %. Hodnoty ROE a ROCE v tabulce 1, v roce 2018 s hodnotou X, nemohly být spočteny, neboť dle matematických pravidel nešly tyto hodnoty určit.

Tabulka 1: Ukazatele rentabilit

	2018	2019	2020	2021
ROA v %	-281,09	10,52	7,53	5,62
ROE v %	x	-48	-76,29	20,72
ROS v %	-32,93	5,75	3,48	4,66
ROCE v %	x	16,86	11,20	6,95

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů (Růčková, 2019; Vávrová, 2014; Kiseľáková & Šoltés, 2017)

V dalším sledovaném období se hodnoty ukazatelů rentabilit dostaly do kladných čísel. Pouze u ukazatele rentability vlastního kapitálu byly i nadále hodnoty v záporných číslech z důvodu záporné hodnoty vlastního kapitálu. Důvodem záporného vlastního kapitálu je vysoká neuhrazená ztráta z minulých let a malý základní kapitál, který činil pouze 30 000 Kč. V tomto roce společnost investovala do nových poboček necelé 3 miliony Kč. Na tuto investice si společnost opět půjčila úvěr od mateřské společnosti, opět se zadlužila u dodavatelů a využila půjčku od společníka. Tyto úvěry jsou pro společnost výhodnější, neboť má společnost nižší úrokovou sazbu než u bankovních institucí. Opět lze říci, že společnost investice financovala pomocí cizích zdrojů, dle míry samofinancování, neboť hodnota je v záporu a to -21,93 %. Společnosti také vzrostla doba splatnosti pohledávek na skoro 3 měsíce, z toho důvodu je také firma nucena si brát úvěry od dodavatelů, neboť společnost nemá ihned finanční prostředky na zaplacení závazku. V tomto roce se také obě hodnoty pohotové i běžné likvidity dostaly do ideálních hodnot, jak lze vidět v tabulce 2. Společnost je i nadále ve fázi růstu, neboť její tržby v tomto roce narostly, a to na hodnotu 5411 tis. Kč.

Tabulka 2: Ukazatele likvidity

	2018	2019	2020	2021
Pohotová likvidity	0,76	1,23	0,74	1,82
Běžná likvidita	0,76	2,32	2,25	4,15

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů (Taušl a kol., 2018)

V roce 2020 společnost postihla celosvětová pandemie COVID 19. Společnost byla nucena zavřít veškeré své pobočky. I přes veškeré překážky se společnosti podařilo otevřít provizorní pobočky v centru Prahy, a tak společnost pokračovala ve své podnikatelské činnosti. Firma opět využila úvěr od mateřské společnosti ve výši necelých 700 tis. Kč na zařízení provizorních poboček. Hodnoty ukazatelů rentabilit poklesly, což bylo způsobeno poklesem v čistém zisku (EAT) a také v neměnné hodnotě v provozním zisku (EBIT). Společnost se i nadále nachází ve fázi růstu, jež je patrné z vývoje tržeb.

V posledním sledovaném roce, tedy v roce 2021 se firma dostala do fáze stabilizace, neboť její tržby už nerostou lineárně a začínají mít menší sklon. V tomto roce se společnost rozhodla investovat do nákupu nových elektronických pokladen a otevřela opět nové pobočky. Na tuto investici si společnost půjčila od bankovní instituce úvěr ve výši 1 300 tis. Kč. Nákladové úroky z úvěru činí 45 tis. Kč, společnost tento úvěr bude splácet dle splátkového kalendáře po dobu dalších let. Společnosti narostla opět doba pohledávek na skoro 4 měsíce, což opět není pro společnost optimální. Poprvé se v tomto roce se ukazatel rentability vlastního

kapitálu ocitl v kladných hodnotách, jež zapříčinilo zvýšení základního kapitálu. Z původních 30 000 Kč na 2 200 000 Kč. A společnost se začala podílet na financování svých investic z 24,80 %.

Závěr

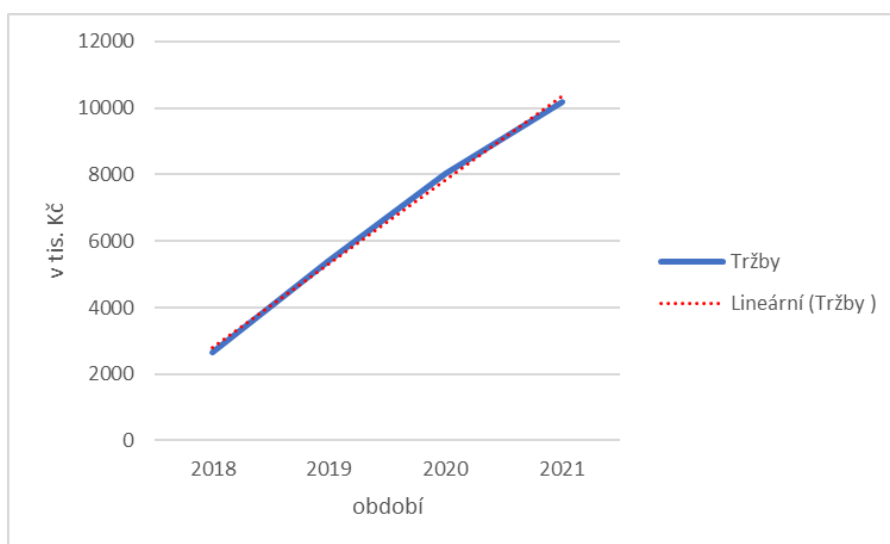
Teoretická část se zabývá různými charakteristikami. Je zde vysvětlen pojem podnikání, podnik a podnikatel. Mimo jiné i vývojové fáze podniku, které jsou založení, růst, stabilizace, krize a zánik. Je zde vysvětleno financování podniku pomocí cizích a vlastních zdrojů. Pro zhodnocení finanční situace podniku byly použity absolutní a poměrové ukazatele.

Praktická část se zabývá charakteristikou podniku a jeho finanční situací a zhodnocením investování s vlivem fáze ve které se společnost nachází.

Další část praktické části se zabývá absolutními a poměrovými ukazateli, kde jsou vypočteny hodnoty daného podniku. Sledované období je 2018 až 2021. Hodnoty ukazatelů nejsou vždy optimální, protože firma v prvních letech vývoje evidovala ztrátu. V ostatních letech se některé ukazatele zlepšili, ale důvodem malého zisku nejsou vždy podle doporučených hodnot. Ve výsledných hodnotách lze vidět, že danému podniku klesá zadluženost.

Vývojové fáze podniku byly následující, rok 2018 až 2020 byla fáze růstu, poslední sledované období lze považovat za fázi stabilizace. Vývojové fáze vycházely z vývoje tržeb.

Graf 1: Vývoj tržeb

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výkazů

Seznam literatury použité v tezích

Kisel'áková, D., & Šoltés, M. (2017). *Modely řízení finanční výkonnosti v teorii a praxi malých a středních podniků*. Praha: Grada Publishing.

Režňáková, M. (2012). *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Grada.

Růčková, P. (2019). *Finanční analýza - 6. aktualizované vydání: metody, ukazatele, využití v praxi*. Grada Publishing a.s.

Taušl Procházková P., & Jelínková E. (2018) *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Grada

Vávrová, E. (2014) *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha: Grada.

„Plný seznam použité literatury je uveden v textu bakalářské práce“.

Další bibliografické údaje

Type of thesis: bachelor

Author: Veronika DVOŘÁKOVÁ

Academic Year: 2022/2023

Department: Department of Applied Economics and Economics, Faculty of Economics, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Czech Republic

Thesis supervisor: doc. Ing. Martina Novotná, Ph.D.

Number of pages: 50

Language of thesis: CZ

Title of Thesis: Company's business financing in the context of life cycle phases

Annotation: The life cycle phase describes the existence of the company from the beginning of its founding to its demise. Represents all stages of development, whether it is a positive result, which illustrates a period of growth or a period of failure when the company is in a decline. The aim of the Bachelor's thesis is to illustrate the understanding of the company as a whole. The evaluation of resources financed by analysing ratio indicators is also an integral part of this. The main purpose of the work is the characteristics of the selected enterprise and its economic development, the subsequent application of evaluation methods to the selected enterprise, and the determination of which stage of the life cycle the enterprise is at.

Key words: company, development, analysis

Přílohy volně vložené: 0

Přílohy vázané v práci: příloha 1: rozvaha roku 2021 a příloha 2: výkaz zisku a ztráty 2021